

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 129.

10. Listopada 1820.

Wiadomości krajowe.

Z Lwowa. — C. K. Rząd krajowy podał do umieszczenia następujący

O k ó l n i k :

Wypisuje się podatek osobisty, pogłównym zwany, po 30 kr. w monecie konwencyjnej od osoby, na rok wojskowy 1821.

Najjaśniejszy Pan raczył najtęskawiej uchwalić najwyższym listem gabinetowym, że podatek osobisty podług wymiaru, przepisanego Patentem z dnia 1. Czerwca 1816, po 30 kr. w monecie konwencyjnej od każdego podatkującego, także w roku wojskowym 1821 wybierany być ma.

Która to najwyższa uchwała w skutku wyrokowego dekretu Kancelaryi nadwornej z dnia 4. z. m. Nro. 27016 niniejszem do powszechnej wiadomości i zachowania podaje się.

We Lwowie dnia 2. Października 1820.

(Następują podpisy).

Wiadomości zagraniczne.

Portugalia Brazyliia i Algarbiia.

Z Lizbony d. 2. Października. — Junta dotychczasowa w Oporto, mianująca się jak wiadomo Juntą tymczasową najwyższego Rządu Królestwa, wezwwała z Alcobaza*) na drodze do tutejszej Stolicy tymczasowy Rząd, aby się z nią połączył, dla utworzenia z tego ciała dwóch wydziałów, z których jeden zatrzymując tytuł: Junty tymczasowej najwyższego Rządu Królestwa, trudnić się ma zarządzeniem publicznym kraju we wszystkich jego oddziałach, drugi zaś pod tytułem: Junta tymczasowa przygotowana w Stanów (Cortes), urządzać ma wszystko, eokolwiek jest potrzebne do prędkiego zwołania i zaprowadze-

nia Stanów (Cortes), co gdy nastąpi Junty obiedwie rozwiązane zostaną.

Rząd nasz tymczasowy zgodził się na to wezwanie, a tak nieporozumienia, trwające niebawem czas pomiędzy temi Władzami, przez oddalenie osobistych interesów, ukończyły się szczęśliwie dla dobra publicznego pokojem; poczem dnia wezorayszego nastąpił uroczysty wjazd Junty z Oporto. Juiz de Povo ze swoimi towarzyszymi, Generał Perencznik Gubernator Prowincyi Estramadury z całym swoim sztabem i więcej jak 20,000 ludzi ze Stolicy, powitali Juntę pod miastem Sacavem, dokąd Członkowie wieźdzali otoczeni strażą honorową. Przy bramie miasta tutejszego, Radca Stanu oddał Juncie cześć należną. Wojska liniowe rozstawione daleko za miasto, szły za nią, i przeciągały koło Rossio i placu zamkowego, gdzie uszykowały się wraz z milicją i brygadą morską. W chwili połączenia się Junty z Oporto z naszym Rządem, i podczas, gdy Prezydenci Freyre i da Silveira uściskali się publicznie, rozległ się odgłos dzwonów Lizbony, a wojsko całe, zamek S. Jerzego, warownie i wszystkie okręty wojenne będące w porcie, ozdobione banderami Państwa, mieszały wystrzały swej broni i dział do tysięcznych okrzyków uniesionego Ludu. Wieczorem oświetlono port i miasto. Członkowie obu Wydziałów ukazywali się w teatrze i przyjęte zostały od parteru i łóż oklaskami i okrzykami, atoli dana opera musiała być wnet przerwana, aby mogły być odśpiewane pieśni konstytucyjne, do których dołączono inne pienia i mowy stosowne do okoliczności. Cabreira wnydzie intro lub pointrze na czele wojska konstytucyjnego.

O to jest namieniony wyrok Junty z Oporto, datowany w Alcobaza z d. 27. Września: „Junta tymczasowa najwyższego Rządu Królestwa, otrzymawszy wiadomość o życzeniach Stolicy, iakoż o zasługach osobistych Członków, tworzących terazniejszy tymczasowy Rząd w Lizbonie, postanowiła po-

*) Miasto sławne opactwem, obejmującym 30 Mniichów szlachty, ma rocznego dochodu 180,000 kruszadów (po 20 groszy Prus.) Wspaniała ta budowa w stylu Normandzko-Gockim zawiera groby dawnych Królów Portugalii.

łączyć się z Członkami tego Rządu, aby tylko jedno stanowiła ciało upoważnione tymczasowo do kierowania sprawami publicznego rządu, iakoteż przygotowaniem do zwołania Stanów (*Cortes*). Ciało to rozwiązane będzie i urzędowanie jego ustanie od chwili, w której zgromadzą się Stany (*Cortes*) iak to uroczyscie zaprzysięgli. Uważając atoli, iż tak liczne zgromadzenie nie może zgodzić się na prostotę, prawidła i iednomysłność, które w terażniejszym toku Rządowym poprzedzać powinny, postanowiła Junta podzielić się na dwa Wydziały: ieden pod imieniem Junty tymczasowey najwyższego Rządu, upoważniony do trudnienia się zarządem Państwa i kierowaniem sprawami w powszechności: drugi zaś pod imieniem Junty tymczasowey przygotowa wczęy do Stanów (*Cortes*), ten zajmować się będzie iak można nayspieszniey rozporządzeniem i przygotowaniem, tego wszystkiego co tylko będzie potrzebne, aby ile można iak nayspieszniey i w nawiększym porządku zwołane zostały Stany (*Cortes*).
Poczem wydano następujący akt przystąpienia przez Rząd Lizboński: „Rząd ustanowiony w Lizbonie przyjął z należytem poważeniem przestane mu od tymczasowey najwyższey Junty Rządu Królestwa z d. 27. b. m. listy urzędowe i wyrok, z którego treści zostaje zawiadomiony o postanowieniu Junty do połączenia się z Członkami tymczasowego Rządu, dla utworzenia iednego ogólnego ciała. Ponieważ Rząd tymczasowy przez to urządzenie przekonywa się o rzetelnych życzeniach dla przywrocenia požadaney zgody i utrzymania publiczney spokoyności, zatem połączy wszystkie siły dla odpowiadania życzeniom i zaufaniu Junty tymczasowey najwyższego Rządu Królestwa; Rząd spodziewa się, że sposób ten zebrańia się wiedno środkowe miejsce półączy wszystkich wole, i że takim sposobem naradzać się będzie można lepiej nad przyszłym dobrem i pomyslnością Oyczyzny. Rząd tymczasowy odbiera ze szczególnem zadowoleniem wiadomość o mającem niebawnie nastąpić przybyciu Junty tymczasowey terażniejszego Rządu; korzystać on będzie z tey sposobności dla dania iawnych dowodów zupełney życzliwości serca, iaką zostaje przejęty. W Lizbonie w Pałacu Rządowym d. 28. Września 1820.“

(Następują podpisy.)

Dnia 15. z. m. przybył tu okręt pocztowy z Rio-de-Janeiro; z rozkazem, przedstawiania tamże 4000 ludzi i z miliony krusadów. Dla uzbierania tey summy i wystawienia żadanego korpusu, miał zamiar Rząd podnieść podatki.—

Przy oddaniu Juncie-skarbu, znajdowało się w nim 21,000 piastrow; $\frac{4}{5}$ część tego w papierach. Bankierowie, Monteiro i Silveira ustanowieni są dozorcami skarbu.

Z Oporto z d. 8. Października. — Wyższy Skarbnik zdał na d. 6. z. m. publicznie rachunek z dochodów i wydatków skarbu; dochód wynosił 258,998,161 reisów, wydatków szczególnie dla woyska i uzbrojenia, 199,935,322 reisów, zatem zostaje 59,062,839 reisów.

Ażio na pieniądzech papierowych wynosiło straty 22 o/o.

Francyja.

Naynowsze wiadomości z Paryża z d. 20. z. m. donoszą, że Hrabia Józef Esterhazy de Galantha C. K. rzeczywisty Szambellan mianowany przez C. K. Mość do złożenia życzeń Królowi Jego Mci i iego rodzinie z powodu szczęśliwego rozwiązania Xiężney Berry, młodym Xięciem; przedstawiony przez nadzwyczajnego C. K. Posła pełnomocnego Ministra na Dworze Francuzkim Barona Vincenta, miał zaszczyt w d. 19. z. m. na prywatnym posłuchaniu złożyć Królowi list zawierający życzenia Jego C. K. Mości, poczem przedstawiony był przez tegoż Ministra Xiężnom i Xiężnom rodziny Królewskiej i Xięciu Bordeaux.

Sąd (Assis) w Paryżu wskazał adwokata Beaufort zaocznie na karę 1000 franków i 4 letnie więzienie z powodu pisma pod tytułem: „Despotyzm w oblężeniu, czyli dośtoynność Królewska bez czarownego blasku.“

Menitor, ogłasza, że Xiężę Neapolne umieszczone niedawno iako *Exambassador* w Neapolu jest myłką druku; powinno albowiem bydź *Ambassador* Francyi w Neapolu.

Z powodu sprawy Królowey Angielskiej biegną mocno goncy przez Calais. W Troyes nocowali na d. 14. Października Xiężę Cesar Ercolani Hrabia Puppi i trzy Margrabowie Antaldi ze swoim orszakiem; wszyscy idą do Londynu w świadczyć za Królową.

Nieład, zaszyły w pierwszych dniach Października w Troyes z powodu dawanej serenady przybyłemu tamże Deputowanemu Kazimierzowi Perrier, zniewolił Burmistrz wspomnionego miasta do zakazania na ulicy publicznych placach zgromadzeń mających zamiar dawania serenady.

W ł o c h y.

Dostrzegacz Austrijski z d. 28. z. m. zawiera: „Naynowsze wiadomości z Sł“

cylii potwierdzają, że Xiążę Paterna będący na czele Junty tymczasowej od czasu, iak Xiążę Villafranca zniemawidzony od Ludu bojąc się o życie schronił się do obozu Neapolitańskiego, zawarł z naczelnym dowódcą wojska Neapolitańskiego, Jenerałem Florestanem Pepe na d. 6. t. m. Kapitulacją, mocą której, chociaż Palermo i niektóre tameczne twierdze oddane zostały temuż Jenerałowi, atoli wojska Neapolitańskie miały pozostać obozem za miastem a Narodowi Sycylijskiemu, (bo Palermianie chcą być zupełnie oddzieleni i uznani za Narod od Ludu Neapolitańskiego) powinno być zastawiono rezstrzygnięcie, czy Sycylii ma mieć wspólny Parlament z Neapolem, i tym końcem postać swoich Pelamocników do tamecznego Parlamentu, lub czyli dla Sycylii ma być utworzony osobny i od Neapolitańskiego oddzielny Parlament. Dla rozwiązania tego pytania ma się zebrać niezwłocznie Deputowani do Palermo ze wszystkich części wyspy.

Wspomniona Kapitulacja zawarta po nowo przedsięwziętem bombardowaniu, podczas którego pospółstwo dopuściło się w Palermie wszystkich, iakie tylko mogą być bezprawio i zrabowało pałac Xięcia Villafranca, zdaie się, iż mało otrzymała w Neapolu przyzwolenia. W tamecznym Parlamencie powstało wiele głosów przeciwko temu, oświadczając, że ta kapitulacja hańbi Neapolitańczyków i obwiniali Jenerała Neapolitańskiego D. Florestana Pepe o wielką słabość i powolność. Szczególnie zaś odznaczył się w tey mierze D. Gabriel Pepe *) powstając mocno w swojej wowie, aby Jenerał Florestan Pepe pociągniony był przed Parlament, zdał sprawę ze swojego postępowania podczas tey kapitulacji i okazał Ministeryalne lub Rządowe instrukcie, w skutek których odważył się zawrzeć tak haniebną dla Neapolu kapitulacją. Widocznie, mowa tego zawierała mocne wyrzuty i obwinienia wymierzone przeciwko Ministrom, i obowią zamiary pozbawienia ich zaufania publicznego. Tenże Deputowany Gabriel Pepe wniósł oraz, aby kapitulacja tę odrzucić, postać niezwłocznie do Sycylii 6,000 ludzi dla wzmożenia i mianować innego dowódcę nad tamecznym wojskiem oblegającym. Na wniosek ten, wspomniona kapitulacja miała być rzeczywiście przez Parlament odrzuconą; ztąd

*) Ten Deputowany nie jest krewny obu Jenerałów tegoż imienia.

wnosić można, że Palermo — będąc w skutek rewolucyi Neapolitańskiej od trzech miesięcy widownią straszego nierzędu i nayzapamiętalszhey wojny domowey, — wystawiony być może na nowo niebezpieczeństwu, zgrozom i spustoszeniu.

Co się dotyczy stanu rzeczy w Neapolu, nic nie zaszło ważnego od czasu iakemy udzieliłi w teymierze wiadomości (obacz Numer 238/120 gazety naszey), wszakże te same przyczyny działają atoli nierównie mocniej, a wybuchy wyraźnych zaburzeń Ludu wstrzymywane są tylko tą groźną postacią, którą przedsiębiorą zewnątrz, przeciwko sprawcom teraznieyszego gwałtownego stanu w Neapolu. Prawda, iż wielu żołnierzy z byłego wojska Murata zważył był Rząd teraznieyszy pod chorągwie odezwą swoją obiecującą dobry żołąd, atoli, ponieważ zły stan skarbu nie dozwala dopełnić obietnic uczynionych żołnierzom, zatem większa część tychże rozeszła się do domów.

Co się dotyczy opisywania Neapolitańskich i innych dzienników podobnie wyrażających „niewymowne okrzyki, zapal, radość i uniesienia“, zaszło w dniu otworzenia Parlamentu i podczas udania się całego orszaku do Zgromadzenia w Neapolu, zapewnić możemy czytelników naszych, podług doniesień wiary godnych świadków tego zdarzenia, iż przyoczewistém pogrążeniu umysłów większhey części publiczności, cały ten obrzęd, podobny był bardziey do orszaku żałobnego, i zdawało się, iż obawa przyszłości, mająca się z teraznieyszego gwałtownego stanu wyjawić, wszystkich myślących przeczcucia, samego nawet Króla, pomniącego na przykre swoje położenie, zajmowała i mocno pogrążała w myślach.

Zjednoczone Niderlandy.

Dnia 16. z. m. otworzone zostało posiedzenie Stanów i generalnych. Jego Królewska Mość miał przy tey okoliczności następującą mowę w języku Hollenderskim: „Jaśnie Wielmożni i Wielmożni Panowie! Od czasu znajdowania się Moiego po między wami, dom Mój poniosł dwie bolesne straty. — Śmierć wydarła Mi wielce ukochaną Siostre owdowiałą Xiężnę Brunszwicko - Lüneburgską i Moją wielce szanowaną matkę, owdowiałą Xiężnę Oransko - Nassauską, urodzoną Xiężnę Pruską; pamięć ięy tak droga sercu Mojemu przywodzi Mi upominek zasady cnót i wspaniałomyślności, tak wierne przez nich zachowywanych. — Z drugiey strony dom Mój cieszy się narodzeniem po-

tomka, Moiego najstarszego wielce ukochanego syna Xięcia Oranii. — Przy tych zdaniach czułem ten udział, który mieszkańcy Królestwa tak z żalu jak i radości dzielili ze mną nie obojętnie. Bogdayby przekonani byli o stałości Moich zamiarów, przez które coraz bardziej a bardziej spodziewam się ustalić szczęście i pomyślność Ludu Moiego. — Otwieram niniejsze posiedzenie, ażebym wam JWW. i WW. Panowie ogłosił, że przyjacielskie stosunki nasze z Państwami obcemi trwają ciągle. Cieszę się, z możliwości udzielenia wam JWW. Panowie zapewnienia, iż nieustannie ożywiony jestem nadzieją, że pokój, który tak bardzo dla nas jest drogi, utrzymany zostanie. — Za przyjaznem porozumieniem się z Rządem Angielskim udało Mi się zawrzeć ugodę, łagodzącą artykuł pierwszy traktatu, którym urządzony został handel posiadaczy dóbr i wierzycieli zastawnych, poddanych Królestwa Niderlandzkiego w osadach: Demerary, Essequibo i Berbice; mocą téy ugody zatwierdzonej przez Moiego sprzymierzeńca Króla Angielskiego, przedłużone zostało prawo na pięć lat dla żeglugi okrętów, wymienionych w wspomnianym pierwszym Artykule. — Usiłowania Posta Moiego w Konstantynopolu, w sparte wdaniem się Moiego wysokiego Sprzymierzeńca, Cesarza Rossyyskiego, szczęśliwe sprawiły skutki; W. Porta uznała Nasze dawne prawa do żeglugi na morzu czarném; bandera Hollenderska powiewa już na tém morzu, i pochlebiam sobie, iż to nowo utworzone źródło dla Naszego przemysłu nie zostanie bez owoców. — Z równem położeniem wewnątrz Królestwa. — Zarząd w prowincjach i gminach odbywa się takim stosownym do rozporządzeń krajowych, tak, że ulepszenia, którym te rozporządzenia podpaśćby mogły, troskliwie lecz bez pośpiechu pod rozwagę wzięte być mogą. — Zaprowadzenie nowego systemu miar i wag, odbywa się pod dozorem przynoszącym pomyślność. — Nabór do milicyi krajowej również tego roku dobrą przyniosł skutki; powołani do służby dopełniają chętnie włożonych na nich obowiązków. — Utworzenie Władzy dozorczej lekarskiej zbawienne przynosi pożytki, jakich się po niej spodziewać można: do téy liczyć można szczególniej postępy szczepienia ospy i ulepszenie w kraju sztu-

ki lekarskiej. — Zarząd dozoru kanałów otrzymał nowy kształt; kierowania różnemi robotami, łącząc w to drogi, z potrzebnymi oznaczeniami, tak co do sposobu zarządu jakoteż co do środków opędzenia wydatków, których te roboty wymagają, powierzone zostało prowincyjom. — Mam nadzieję, iż przez dobre urządzenia i nieustanne usiłowanie urzędów prowincyjnych, doświadczenia te odpowiadają zamiarowi, a tym sposobem doprowadzą do mniej kosztownego i prędzszego postępowania w sprawach krajowych. — Tymczasem doświadczenie poda odmiany, które uznane będą za potrzebne lub stosowne. — Tamy zerwane lub uszkodzone w ziemie przeszłej burzami, powodziami i lodami, są lub będą naprawione: podczas strasznego tego nieszczęścia Naród dał nowe dowody dobroczynnego charakteru, który go w tak wysokim odznacza stopniu. — Uprawa roli pustych gruntów w niektórych częściach Królestwa czynnie jest przedsięwzięta, i wielkiej liczbie ludzi potrzebnych dla utrzymania i zatrudnienia; powszechnie użyteczne usiłowania tych, co utworzyli towarzystwo dla uskutecznienia takich zamiarów, godne są zupełnie przyzwolenia i dzielnego wsparcia mieszkańców. — Warownie nad rzeką Nieuwe Diep są bliskie ukończenia. — Roboty koło kanału w północnej Hollandyi, posuwają się w téj pewnej nadziei, że przez niezniknięcie tylko przeszkody, którą podlega w téj chwili miasto Amsterdam i morze północne, ale że razem przyniosą korzyści i ułatwią sposobność marynarce Królestwa.

(Dokończenie nastąpi.)

T u r e c y i a,

Podług najnowszych wiadomości względem Ali Baszy, rokoszanie ten zostawał jeszcze w twierdzy na wyspie jeziora Janiny z 600 ludźmi sobie wiernymi. Przyszły los jego nie może być wątpliwy. Obroncy jego sprzykrzą sobie prędko ten stan rzeczy i okupią swoje uwolnienie amnetyą W. Porty z wydaniem rokoszana.

Nadzieje Alego miane na wsparciu Greków okazały się fałszywemi, i wcale rzadkie zasłażdarzenie: Dowodze Ottomańscy wiodli mieszkańców Tureckich Baszostwa przeciwko buntownikom w imieniu Mahometa a Chrześcijaństwo pod znakiem krzyża.